

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้บริหารสถานศึกษา และครุอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้บริหารสถานศึกษาและครุอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา และเปรียบเทียบ ความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้บริหารสถานศึกษา และครุอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครุอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 8 ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างประชากร แบบหลายขั้นตอน (Multi-stage Random Sampling) ได้จำนวนตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 800 คน เป็นผู้บริหารสถานศึกษา 400 คน ครุอนามัยโรงเรียน 400 คน ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการวิจัย ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารและครุอนามัยโรงเรียน ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ตอนที่ 3 ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ ตอนที่ 4 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามคืน คิดเป็นร้อยละ 98.00 แล้วนำแบบสอบถามที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอช เอกซ์ (SPSS x) ของสถาบันคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้บริหารสถานศึกษา และครุอนามัยโรงเรียน โดยการทดสอบ "ที" (T-Test) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา

1.1 เพศ อายุ สถานภาพของครอบครัว ระดับการศึกษา

จากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหาร ส่วนใหญ่จะเป็นเพศชาย ร้อยละ 91.83 ครูอนามัยส่วนใหญ่จะเป็น เพศหญิง ร้อยละ 86.20 อายุของผู้บริหาร พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระหว่าง 41-45 ปี ครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 36-40 ปี สถานภาพของครอบครัวของผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่ จะมีสถานภาพสมรส มีร้อยละ 93.40 และร้อยละ 79.60 ตามลำดับ รองลงมา มีสถานภาพโสดและหย่า ระดับการศึกษาของผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน ส่วนใหญ่มีการศึกษา ระดับปริญญาตรี ร้อยละ 88.50 และร้อยละ 79.10 รองลงมา คือ ต่ำกว่าปริญญาตรี

1.2 การได้รับข่าวสาร ข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์ การได้รับการอบรม เกี่ยวกับโรคเอดส์ การสอนให้ความรู้แก่เด็กเกี่ยวกับโรคเอดส์ การให้คำปรึกษา ชักถาม เรื่องโรคเอดส์ แก่เด็กนักเรียน การสัมผัสกับผู้ป่วยโรคเอดส์ และการตรวจหาเชื้อโรคเอดส์

ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน ส่วนใหญ่ ร้อยละ 96.70 และ ร้อยละ 97.20 จะได้รับข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์จาก โทรทัศน์ รองลงมาคือ หนังสือพิมพ์ ร้อยละ 92.10 และร้อยละ 91.80 ตามลำดับ ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน ส่วนใหญ่จะไม่เคยได้รับการอบรมเรื่องโรคเอดส์ โดยมีร้อยละ 60.72 และ ร้อยละ 66.80 ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่เคยมีนักเรียนมาปรึกษาหาหรือและ ชักถามในเรื่องโรคเอดส์เพียงร้อยละ 31.63 และ 41.30 ตามลำดับ ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่ ไม่เคยสัมผัสกับผู้ป่วยโรคเอดส์ มีร้อยละ 99.2 และร้อยละ 99.00 ส่วนการตรวจหาเชื้อเอดส์ ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่ร้อยละ 91.07 และ 90.56 ยังไม่เคยได้รับการตรวจหาเชื้อเอดส์ และพบว่าผู้บริหารที่ได้รับการตรวจเชื้อเอดส์ ร้อยละ 5.36 เป็นเลือดลบ และ ร้อยละ 7.65 ของครูอนามัยโรงเรียนที่ผลการตรวจเลือดเป็นเลือดลบ

2. ความรู้ และการเปรียบเทียบความรู้ของผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน ในเรื่องโรคเอดส์

2.1 ผู้บริหารมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 56.4 มีค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ 18.25 (จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน) โดยมีผู้บริหาร ร้อยละ 24.20 มีความรู้ระดับสูงมาก และผู้บริหารร้อยละ 22.40 มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

2.2 ครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง ร้อยละ 47.4 มีค่าเฉลี่ยของคะแนน เท่ากับ 18.90 (จากคะแนนเต็ม 25 คะแนน) โดยครูอนามัยโรงเรียนร้อยละ 33.4 มีความรู้ระดับสูงมาก และมีร้อยละ 18.10 มีความรู้ระดับปานกลาง

2.3 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ระหว่างผู้บริหารโรงเรียน และครูอนามัยโรงเรียนโดยส่วนรวม มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้ดีกว่าผู้บริหาร แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

- (1) โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัส HIV
- (2) อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์ในระยะสุดท้าย คืออาการ การติดเชื้อของระบบหายใจและระบบสมอง
- (3) ถ้าท่านติดเชื้อเอดส์ ท่านจะปฏิบัติตนโดยการออกกำลังกายสม่ำเสมอ
- (4) การพูดคุยหรือสัมผัสกับผู้ป่วยโรคเอดส์จะทำให้ไม่ติดเชื้อเอดส์

2.4 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ด้านความรู้ทั่วไป โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.5 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ด้านสาเหตุของโรคโดยส่วนรวมระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ

- (1) โรคเอดส์เกิดจากเชื้อไวรัส HIV
- (2) การพูดคุยหรือสัมผัสกับผู้ป่วยโรคเอดส์จะทำให้ไม่ติดเชื้อเอดส์

2.6 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในด้านการติดต่อของโรค โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.7 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในด้านอาการของโรค โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 2 ข้อ ได้แก่

- (1) อาการของผู้ป่วยโรคเอดส์ในระยะสุดท้าย คือ อาการติดเชื้ของระบบหายใจและระบบสมอง
- (2) ในการตรวจหาเชื้อเอดส์เมื่อตรวจพบว่าเลือดเป็นบวก แสดงว่ามีเชื้อเอดส์และสามารถแพร่กระจายสู่ผู้อื่นได้

2.8 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ในด้านการป้องกันและรักษาโรค โดยส่วนรวมระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 1 ข้อ ดังนี้

- (1) ถ้าท่านติดเชื้อเอดส์ ท่านจะปฏิบัติตนโดยการออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอ

3. ทักษะและการเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน

3.1 ผู้บริหารมีทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี มีระดับทักษะดีเท่ากับ 3.83 โดยผู้บริหาร ร้อยละ 87.0 มีทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี และผู้บริหาร ร้อยละ 11.2 มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

3.2 ครูอนามัยโรงเรียนมีทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี โดยมีระดับทักษะดี เท่ากับ 3.86 โดยมีครูอนามัยโรงเรียน ร้อยละ 85.2 มีทักษะอยู่ในระดับดี และครูอนามัยโรงเรียน ร้อยละ 13.3 มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

3.3 เมื่อเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียนมีทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 12 ข้อ ดังนี้

ในรายชื่อที่ผู้บริหารมีทักษะดีกว่าครูอนามัย ได้แก่

- (1) เราไม่ควรใกล้ชิดกับคนเป็นโรคเอดส์
- (2) ทุกคนควรจะต้องอยู่เป็นโสดเพื่อป้องกันโรคเอดส์
- (3) การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ คือการไม่มีเพศสัมพันธ์กับใครเลย
- (4) ท่านไม่กล้าที่จะไปบริจาคโลหิต เพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์

ในรายชื่อที่ครูอนามัยโรงเรียนดีกว่าผู้บริหารคือ

- (1) โรคเอดส์เป็นโรคที่ใกล้ตัวที่สุดในปัจจุบัน
- (2) ผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ควรจะต้องได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเฉพาะโรค
- (3) ทำเล็บหรือโกนหนวดที่ร้านเสริมสวยมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์

- (4) ควรให้มีการบังคับบุคคลทุกอาชีพให้ตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อโรคเอดส์
- (5) ควรออกกฎหมายบังคับหญิงและชายได้ตรวจเชื้อเอดส์ก่อนแต่งงาน
- (6) เมื่อทราบว่าในชุมชนมีผู้ติดเชื้อเอดส์ควรควรรีให้นักเรียนทุกคนได้ตรวจเลือด
- (7) ผู้ป่วยโรคเอดส์สามารถรักษาให้หายขาดได้หากพบในระยะแรก
- (8) ไม่ควรรีให้นักเรียนที่เป็นโรคเอดส์ เรียนร่วมกับคนปกติ

3.4 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในด้านทัศนคติทางบวก โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและ ครูอนามัยโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ข้อ

- (1) โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ากลัวที่สุดในปัจจุบัน
- (2) ผู้ที่ป่วยเป็นโรคเอดส์ควรจะได้รับ การรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเฉพาะโรค
- (3) ทำเล็บหรือโกนหนวดที่ร้านเสริมสวยมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์
- (4) ควรให้มีการบังคับบุคคลทุกอาชีพให้ตรวจเลือดเพื่อหาเชื้อโรคเอดส์
- (5) ควรออกกฎหมายบังคับหญิงและชายได้ตรวจเชื้อเอดส์ก่อนแต่งงาน
- (6) เมื่อทราบว่าในชุมชนมีผู้ติดเชื้อเอดส์ ควรควรรีให้นักเรียนทุกคนได้ตรวจเลือด

3.5 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในด้านทัศนคติทางลบ โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและ ครูอนามัยโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 6 ข้อ

- (1) เราไม่ควรใกล้ชิดกับคนเป็นโรคเอดส์
- (2) ผู้ป่วยโรคเอดส์สามารถรักษาให้หายขาดได้หากพบในระยะแรก
- (3) ทุกคนควรจะอยู่เป็นโสดเพื่อป้องกันโรคเอดส์

- (4) การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ คือการไม่มีเพศสัมพันธ์กับใครเลย
- (5) ท่านไม่กล้าที่จะไปบริจาคโลหิต เพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์
- (6) ไม่ควรให้นักเรียนที่เป็นโรคเอดส์ เรียนร่วมกับคนปกติ

4. การปฏิบัติ และการเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน

4.1 ผู้บริหารมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี มีระดับการปฏิบัติเท่ากับ 3.05 โดยมีผู้บริหารร้อยละ 90.8 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดี รองลงมา ร้อยละ 8.4 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก

4.2 ครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดีมีการปฏิบัติเท่ากับ 3.03 โดยมีครูอนามัยโรงเรียน ร้อยละ 92.1 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับ ดี รองลงมา ร้อยละ 7.4 มีการปฏิบัติอยู่ในระดับดีมาก

4.3 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่าไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อเปรียบเทียบ เป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 7 ข้อ ได้แก่

- (1) ท่านใช้มีดโกนร่วมกับผู้อื่น
- (2) ท่าน หรือ คู่สมรส, คู่นอน ของท่านเที่ยวโสเภณีโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย
- (3) ท่านมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลมากกว่า 1 คนขึ้นไป
- (4) การให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา
- (5) ท่านได้ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แก่ชุมชน
- (6) ท่านเข้าร่วมรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์
- (7) จัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์เพื่อประกอบการเรียนการสอน

4.4 ผู้บริหาร มีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ด้านการป้องกันตนเองอยู่ในระดับ ดีมาก โดยมีระดับคะแนน เท่ากับ 3.67

4.5 ครูอนามัยโรงเรียน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ด้านการป้องกันตนเองอยู่ในระดับ ดีมาก โดยมีระดับคะแนน เท่ากับ 3.72

4.6 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ด้านการป้องกันตนเอง โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยครูอนามัยมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในการป้องกันตนเองอยู่ในระดับดีกว่าผู้บริหาร แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ข้อ ดังนี้

- (1) ท่านใช้มีดโกนร่วมกับผู้อื่น
- (2) ท่าน หรือ คู่สมรส, คู่นอน ของท่านเที่ยวโสเภณีโดยไม่ใช้ถุงยางอนามัย
- (3) ท่านมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลมากกว่า 1 คนขึ้นไป

4.7 ผู้บริหารมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ด้านการป้องกันและให้ความช่วยเหลือนักเรียนและชุมชนอยู่ในระดับพอใช้ โดยมีระดับคะแนนเท่ากับ 2.18

4.8 ครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ด้านการป้องกันและให้ความช่วยเหลือนักเรียนและชุมชน อยู่ในระดับ พอใช้ โดยมีระดับคะแนนเท่ากับ 2.08

4.9 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ด้านการป้องกันและให้ความช่วยเหลือนักเรียนและชุมชนโดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยผู้บริหารมีการปฏิบัติที่ดีกว่าครูอนามัยโรงเรียน แต่เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ด้านการป้องกันและให้ความช่วยเหลือนักเรียนและชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 4 ข้อ ดังนี้

- (1) ให้คำแนะนำนักเรียนเกี่ยวกับเรื่องเพศศึกษา
- (2) ท่านได้ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แก่ชุมชน
- (3) ท่านเข้าร่วมรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์
- (4) จัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์เพื่อประกอบการเรียนการสอน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย เรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 8

ผู้วิจัยอภิปรายเฉพาะประเด็นที่สำคัญดังนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

1.1 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของผู้บริหารสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความรู้อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 18.25$) สอดคล้องกับวิจัยของ รุ่งเรือง สว่างวงศ์ (2533) ได้ศึกษาความรู้ ความเข้าใจของครูและผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานครที่มีต่อโรคและความคิดเห็นต่อบทบาทของโรงเรียน ในการเผชิญกับโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง พบว่าครูและผู้บริหารส่วนใหญ่มากกว่า ร้อยละ 70 มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญและสาเหตุของโรค ซึ่งอาจเนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสนใจเห็นความสำคัญของโรคเอดส์โดยเฉพาะในเขตภาคเหนือได้มีการรณรงค์ในการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ อีกทั้งยังได้รับการส่งเสริมสนับสนุนจากกระทรวงศึกษาธิการ จัดแผนป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษา (พ.ศ. 2535-2539) ระดับประถมศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักเรียนในระดับประถมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ ความตระหนักในการรักษาสุขภาพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับโรคเอดส์ และสามารถปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากการติดเชื้อเอดส์ รวมทั้งสามารถเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับอันตรายและการป้องกันโรคเอดส์แก่ผู้ปกครองและชุมชน การที่จะดำเนินนโยบายตามแผนการป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างถูกต้อง เห็นถึงความสำคัญ และอันตรายของโรค เพื่อจะได้นำความรู้ไปเผยแพร่แก่เพื่อนครูและนักเรียนต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชวน กลีกร (2515) ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา พบว่า ครูใหญ่โดยส่วนรวมเห็นด้วยกับการที่จะให้มีการเรียนการสอนเพศศึกษาขึ้น และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วสันต์ นาวเหนียว (2530) เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้อำนวยการการประถมศึกษา

จังหวัดและหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ พบว่าผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีความคิดเห็นที่เห็นด้วยต่อการสอนเพศศึกษา ในระดับประถมศึกษา ซึ่งในเรื่องเพศศึกษามีความเกี่ยวข้องกับเรื่องโรคเอดส์

1.2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ของครูอนามัยโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่าครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้อยู่ในระดับสูง ($\bar{X} = 18.90$) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวากรณ์ อุบลชลเขตต์และคณะ (2534) ที่ได้สำรวจความรู้ เจตคติและพฤติกรรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ของครูโรงเรียนประถมศึกษาใน 4 อำเภอ ที่ไม่ใช่เขตธุรกิจท่องเที่ยวจังหวัดสงขลา พบว่า ครูประถมศึกษาส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจาก ครูอนามัยโรงเรียนมีหน้าที่ในการรับผิดชอบงานอนามัยโรงเรียนซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับสุขภาพของนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน การที่ครูอนามัยโรงเรียนจะเป็นผู้ที่ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ได้จำเป็นต้องมีความสนใจ และมีความรู้ในเรื่องโรคเอดส์ เพื่อที่จะสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับนักเรียนและเพื่อนครูในโรงเรียนได้อย่างถูกต้องและเนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคที่มีอันตรายร้ายแรง มีการแพร่ระบาดอย่างรวดเร็ว และยังไม่มียาในการป้องกันรักษา ครูอนามัยโรงเรียนจึงต้องมีความรู้ในเรื่องโรคเอดส์ เพื่อที่จะสามารถป้องกันตนเองให้ปลอดภัยจากโรคเอดส์ได้

อีกทั้งในปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าทุกหน่วยงานได้ให้ความสำคัญและสนใจในการณรงค์ป้องกันควบคุมโรคเอดส์อย่างกว้างขวาง มีการเผยแพร่ข่าวสารทางสื่อมวลชนต่างๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร หรือแผ่นพับ ใบปลิว จากผลการวิจัยพบว่าครูอนามัยโรงเรียนได้รับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ จากโทรทัศน์ ร้อยละ 97.20 และจากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 91.80

จากเหตุผลดังกล่าว จึงทำให้ครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง

ถึงแม้ว่าผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้อยู่ในระดับสูงก็ตาม แต่ยังมีผู้บริหารอีกจำนวน ร้อยละ 22.40 และครูอนามัยโรงเรียนร้อยละ 18.10 ที่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า มีผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนที่ยังไม่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ คิดเป็นร้อยละ 60.72 และร้อยละ 66.80 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ในรายข้อที่ว่า "ปัจจุบันสถิติผู้ติดเชื้อเอดส์มากที่สุดในประเทศไทย คือกลุ่มใด" ซึ่งพบว่าทั้งผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนตอบผิดเป็นจำนวนมากโดยตอบว่าเป็นกลุ่มเพศสัมพันธ์ซึ่งทำให้มีคะแนนอยู่ในระดับต่ำมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ

ในขณะที่เก็บข้อมูลสถิติผู้ติดเชื้อเอชไอวีมากที่สุด ในเขตภาคเหนือเป็นกลุ่มเพศสัมพันธ์ แต่ในประเทศไทยเป็นกลุ่มผู้ติดยาเสพติด จึงอาจทำให้ทั้งผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่ตอบคำถามในข้อนี้เป็นกลุ่มเพศสัมพันธ์

1.3 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวม ระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย โดยที่ครูอนามัยมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่าผู้บริหารโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ครูอนามัยโรงเรียนนั้นเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องสุขภาพนักเรียนแล้วโดยตำแหน่งหน้าที่แล้ว งานอนามัยโรงเรียนเป็นงานที่เอื้ออำนวยให้สามารถศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ได้ดีกว่าผู้บริหาร เพราะผู้บริหารนั้นจะต้องเป็นผู้รับผิดชอบงานในโรงเรียนทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจกรรมนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการ การเงิน งานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน และงานอื่น ซึ่งทำให้ผู้บริหารมีโอกาสในการที่จะศึกษาในเรื่องโรคเอดส์ได้น้อยกว่าครูอนามัยโรงเรียน ซึ่งมีแหล่งข้อมูลศึกษาค้นคว้ามากมาย และครูอนามัยโรงเรียนเป็นผู้ที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนค่อนข้างจะมากกว่าผู้บริหาร นักเรียนสามารถไปปรึกษา ชักถามปัญหาต่างๆ เกี่ยวกับสุขภาพได้ โดยจากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่จะปรึกษาชักถามเรื่องโรคเอดส์กับครูอนามัยมากกว่าปรึกษาชักถามกับผู้บริหาร ซึ่งโรคเอดส์เป็นโรคหนึ่งที่นักเรียนให้ความสนใจแต่ยังมีความรู้น้อย โดยศิริสุข อิมสุตใจ (2531) พบว่านักเรียนมีความรู้เรื่องโรคเอดส์น้อย ครูอนามัยโรงเรียนจึงต้องศึกษาและสนใจในเรื่องโรคเอดส์เพื่อจะได้ตอบคำถามหรือถ่ายทอดความรู้ ให้กับนักเรียนได้ถูกต้อง เป็นการขานรับกับนโยบายของรัฐบาล ที่ให้ความสำคัญของปัญหาโรคเอดส์ โดยที่ผู้นำของประเทศยังได้ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์แห่งชาติ และกระทรวงศึกษาธิการยังให้มีการสอนเรื่องโรคเอดส์สอดแทรกเข้าไปในกลุ่มวิชาต่างๆ โดยเฉพาะในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ซึ่งเป็นการกระตุ้นเตือนครูอนามัยในการจะศึกษาความรู้เพิ่มเติม

และเมื่อเปรียบเทียบความรู้โรคเอดส์ในด้านต่างๆ โดยส่วนรวมระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ในด้านสาเหตุของโรค และด้านอาการของโรคโดยครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้ดีกว่าผู้บริหาร อาจจะเป็นเพราะว่า ในเรื่องอาการของโรคเป็นเรื่องที่ค่อนข้างละเอียด น่าจะเป็นการ

วินิจฉัยทางการแพทย์มากกว่าทำให้ผู้บริหารอาจจะยังไม่มีความรู้สึกซึ่งด้านนี้เท่ากับครูอนามัย
ที่มีโอกาสที่จะศึกษาค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลที่มีอยู่ได้ดีกว่าผู้บริหาร โดย รุ่งเรือง สว่างวงศ์
(2530) พบว่า ผู้บริหาร มีความรู้ความเข้าใจในด้านอาการของโรคน้อย

2. ทักษะคติเกี่ยวกับโรคเอดส์

2.1 ผลจากการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษา
มีทักษะคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในเกณฑ์ดี ($\bar{X}=3.83$ และ $\bar{X}=3.86$) ทั้งนี้เนื่องมาจาก
ผลการวิจัยด้านความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า
มีความรู้ที่อยู่ในระดับสูง จึงทำให้ผู้บริหารและครูอนามัยตระหนักถึงอันตราย และทำให้มี
ความเชื่อ ความรู้สึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับโรคเอดส์ และอาจเป็นเพราะผู้บริหารได้ให้ความสำคัญ
สำคัญในเรื่องเพศศึกษาซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับเรื่องโรคเอดส์ ดังเช่นที่ จอห์นสัน (1966)
วิจัยพบว่า ผู้บริหารมีทัศนคติที่เห็นด้วยในการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

อนึ่งทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของครูอนามัยโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์
นั้นได้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิวาภรณ์ อุบลชลเขตต์และคณะ (2534) ที่พบว่าทัศนคติ
เกี่ยวกับโรคเอดส์ของครูประถมศึกษา อยู่ในระดับสูง ซึ่งการที่ผู้บริหารและครูอนามัย
โรงเรียนมีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี ก็จะสามารถถ่ายทอดทัศนคติที่ถูกต้อง
เกี่ยวกับโรคเอดส์ให้กับนักเรียน ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับโรคเอดส์ด้วย

2.2 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์โดยส่วนรวม ของผู้บริหาร
และครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้สืบเนื่อง
มาจากผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์เป็นอย่างดี และมีความรู้
ที่ถูกต้อง ก็จะส่งผลให้ทัศนคตินั้นดีตามไปด้วย อนึ่งทัศนคติเกิดจากการครอบงำอิทธิพลจากคน
อื่น ซึ่งทัศนคติลักษณะเช่นนี้มักจะเกิดขึ้นได้ง่าย สำหรับบุคคลที่มีอิทธิพลของผู้ที่ครอบงำอยู่
ก่อนแล้ว ครั้นเมื่อบุคคลเหล่านั้นได้รับการอบรม สั่งสอน ปลุกใจ หรือแม้แต่ในการโฆษณา
ชวนเชื่อก็ตาม ทัศนคติของผู้อบรม สั่งสอนหรือผู้ปลุกใจ หรือผู้โฆษณาชวนเชื่อก็จะถ่ายทอด
มายังบุคคลเหล่านั้น โดยไม่รู้ตัว (สุชาติ โสภประยูร: 2525) ด้วยเหตุที่ครูอนามัยโรงเรียน
และผู้บริหารได้รับข้อมูลข่าวสารต่างๆ จากโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ รวมทั้งการอบรมต่างๆ

เกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยเฉพาะการอบรมซึ่งผลการวิจัยจากข้อมูลทั่วไป ส่วนใหญ่ผู้ที่มาให้การอบรมแก่ครูและผู้บริหารนั้นจะเป็นแพทย์พยาบาลที่มีความรู้ความสามารถ จึงทำให้ผู้บริหารและครูอนามัยมีทัศนคติเปลี่ยนไปในทางที่ถูกต้อง

แต่เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในทางบวก พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูอนามัยโรงเรียนมีทัศนคติทางบวกดีกว่าผู้บริหาร และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ผู้บริหารและครูอนามัยมีทัศนคติแตกต่างกันในข้อที่ว่า

- (1) โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ากลัวที่สุดในปัจจุบัน
- (2) ผู้ป่วยที่เป็นโรคเอดส์ควรจะได้รับการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเฉพาะโรค
- (3) ทำเล็บหรือโกนหนวดที่ร้านเสริมสวยมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคเอดส์
- (4) ควรให้มีการป้องกันบุคคลทุกอาชีพ ให้ตรวจเลือด เพื่อหาเชื้อโรคเอดส์
- (5) ควรออกกฎหมายบังคับหญิงและชายได้ตรวจเชื้อเอดส์ก่อนแต่งงาน
- (6) เมื่อทราบว่าชุมชนมีผู้ติดเชื้อเอดส์ ครูควรให้นักเรียนทุกคนได้ตรวจเลือด

พบว่า ครูอนามัยมีทัศนคติดีกว่าผู้บริหารในทุกข้อ ซึ่งเป็นผลมาจากด้านความรู้ข้อที่พบว่า ครูอนามัยมีความรู้ดี จึงส่งผลให้ทัศนคติดีด้วย

ทัศนคติที่แตกต่างกันนี้ อาจขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละบุคคล ผู้บริหารอาจมีความคิดเห็นว่า โรคเอดส์เป็นโรคที่อันตรายอยู่แล้ว ทุกคนควรป้องกันตนเองอยู่เสมอ ดังนั้นจึงไม่จำเป็นที่จะต้องตรวจเลือดในบุคคลทุกอาชีพ หรือ แม้แต่การให้นักเรียนได้ตรวจเลือด เมื่อพบว่าในชุมชนมีผู้ติดเชื้อเอดส์ผู้บริหารอาจจะมองว่านักเรียนในระดับประถมศึกษาชั้นนั้นไม่เสี่ยงต่อโรคเอดส์ และในเรื่องการรักษาโรคเอดส์ในโรงพยาบาลเฉพาะโรคก็เช่นกัน

ส่วนครูอนามัยโรงเรียนนั้น อาจมีความคิดเห็นว่า การตระหนักถึงความสำคัญในการป้องกันโรคเอดส์ ไม่ว่าจะวิธีใดที่สามารถป้องกันโรคเอดส์ได้ ก็น่าจะป้องกัน จึงมีทัศนคติในด้านนี้ดีกว่าผู้บริหารโรงเรียน

แต่อย่างไรก็ตาม ในรายชื่อที่ผู้บริหารมีทัศนคติคิดว่าครูอนามัยโรงเรียน คือ

- (1) เราไม่ควรใกล้ชิดกับคนเป็นโรคเอดส์
- (2) ทุกคนควรจะต้องอยู่เป็นโสดเพื่อป้องกันโรคเอดส์
- (3) การป้องกันการแพร่ระบาดของโรคเอดส์คือการไม่มีเพศสัมพันธ์กับใครเลย
- (4) ท่านไม่กล้าไปบริจาคโลหิต เพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์

การที่ผู้บริหารมีทัศนคติในรายชื่อดังกล่าวคิดว่าครูอนามัยโรงเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารนั้นได้รับการอบรมเรื่องโรคเอดส์มากกว่าครูอนามัยโรงเรียน โดยผู้บริหารร้อยละ 39.28 ได้รับการอบรมเรื่องโรคเอดส์ และครูอนามัยโรงเรียนได้รับการอบรมแล้วเพียง ร้อยละ 33.20

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์

3.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้บริหารสถานศึกษา จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.05$) ทั้งนี้เนื่องมาจากข้อค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหารมีความรู้และทัศนคติ ทำให้การปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์ ดีด้วย อีกทั้งสมพงษ์ เกษมสิน (2521) ได้ให้ทัศนคติด้านคุณสมบัติที่จำเป็นของผู้บริหาร ที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ ข้อหนึ่งคือด้านคุณลักษณะทางร่างกาย ต้องมีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ ซึ่งจะทำให้เป็นที่ยอมรับนับถือของผู้ร่วมงาน อาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้บริหาร มีความสนใจเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ โดยการปฏิบัติตนในการป้องกันโรคภัยต่างๆ อย่างสม่ำเสมอและโดยตำแหน่งของผู้บริหารแล้วจะต้องปฏิบัติตนให้เป็นแบบอย่างแก่ผู้ร่วมงาน นักเรียนและสิ่งสำคัญจะต้องเป็นที่ยอมรับนับถือของชุมชน ดังนั้นการปฏิบัติตนของผู้บริหารเกี่ยวกับโรคเอดส์จึงอยู่ในระดับดี และจากข้อมูลทั่วไปของการวิจัยในครั้งนี้พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นผู้ชายซึ่งสมรสแล้วในฐานะหัวหน้าครอบครัว ในการที่จะไปล่าสอนทางเพศนั้นมีโอกาสเสี่ยงที่จะนำเอดส์มาสู่สมาชิกในครอบครัวของตนได้ ซึ่งทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับดี

3.2 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของครูอนามัยโรงเรียน พบว่า ครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติตนเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี ($\bar{x} = 3.03$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูอนามัยโรงเรียนนั้นรู้ถึงอันตรายและความรุนแรงของโรค รวมทั้งครูอนามัยโรงเรียนนั้นจะต้องเป็นผู้นำด้านสุขภาพ มีส่วนต้องรับผิดชอบเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียนและบุคลากรในโรงเรียน และก่อนที่ครูอนามัยโรงเรียนจะสามารถดูแลสุขภาพผู้อื่นได้นั้นจะต้องดูแลสุขภาพของตนเองให้สมบูรณ์เสียก่อน โดยครูจะต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีด้านสุขภาพ จะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพให้แก่ักเรียนและเพื่อนครูได้

3.3 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนของผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน โดยส่วนรวม พบว่า ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย ทั้งนี้จากผลการวิจัย พบว่าผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ดี ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนจะต้องเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ักเรียนและชุมชน โดยเฉพาะการปฏิบัติในการป้องกันโรคเอดส์ ซึ่งโรคเอดส์เป็นโรคที่มีอันตรายถึงชีวิต แต่สามารถป้องกันได้ จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ดี และมีการปฏิบัติที่ไม่แตกต่างกัน

3.4 เมื่อแยกการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในด้านการป้องกันตนเอง พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีการป้องกันตนเองอยู่ในระดับดีมาก ($\bar{x}=3.67$ และ $\bar{x} = 3.72$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นธรรมดาที่ทุกคนจะต้องรักตนเอง เมื่อทราบถึงอันตรายของโรค โดยเฉพาะโรคเอดส์เมื่อเป็นแล้วต้องตายทุกราย จึงต้องพยายามปฏิบัติตนให้ปลอดภัยจากโรค อีกทั้งการวิจัยพบว่า ทั้งผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่จะมีสถานภาพสมรสแล้ว โดยผู้บริหาร ร้อยละ 93.40 และครูอนามัยโรงเรียน ร้อยละ 79.60 ทั้งนี้อาจเป็นไปได้ว่า คนที่สมรสแล้วมีการปฏิบัติในการป้องกันตนเองเกี่ยวกับโรคเอดส์ได้ดี เนื่องจากต้องให้ความสนใจเกี่ยวกับเรื่องเอดส์เป็นพิเศษเพราะโรคเอดส์นั้นติดต่อได้ทางเพศสัมพันธ์ทางหนึ่ง

แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อที่ว่า ท่านใช้ที่ตัดเล็บร่วมกับผู้อื่นนั้น ทั้งผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน มีค่าคะแนนของการปฏิบัติน้อยกว่ารายข้ออื่นๆ ($\bar{X} = 2.82$ และ $\bar{X} = 2.84$) ซึ่งอาจจะเป็นเพราะการใช้ที่ตัดเล็บเป็นการใช้ภายในครอบครัวของตนเอง ทั้งผู้บริหารและครูอนามัยคิดว่า ไม่น่าจะเสี่ยงที่จะติดเชื้อเอชไอวี

3.5 การปฏิบัติตนในการป้องกันและให้ความช่วยเหลือผู้อื่น เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนการปฏิบัติ พบว่า ทั้งผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีระดับคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับพอใช้ ($\bar{X} = 2.18$ และ $\bar{X} = 2.08$) ผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าเป็นเพราะหลักสูตรการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาชั้นใน เรื่องเพศศึกษาและเรื่องเกี่ยวกับโรคเอดส์นั้นยังไม่มีเนื้อหาที่ชัดเจน เป็นการสอนแบบสอดแทรกในกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต และเรื่องเอดส์ยังเป็นเรื่องใหม่สำหรับประถมศึกษา อีกทั้งยังขาดสื่อการสอน คู่มือครู และเอกสารต่างๆที่จะใช้ประกอบการเรียนการสอน ในระดับประถมศึกษาอาจเป็นผลให้ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน มีการปฏิบัติในด้านนี้ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ เกี่ยวกับการให้การช่วยเหลือนักเรียนที่ติดยาเสพติดชนิดฉีด พบว่า ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับไม่ดี ($\bar{X} = 1.22$ และ $\bar{X} = 1.20$) ซึ่งอาจเป็นเพราะในโรงเรียนระดับประถมศึกษาการติดยาเสพติดชนิดฉีดนั้นอาจมีน้อยหรือไม่มีเลย จึงทำให้ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนไม่ได้ปฏิบัติในข้อนี้

3.6 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติในการป้องกันตนเองโดยส่วนรวมระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติในการป้องกันตนเองดีกว่าผู้บริหาร อาจเป็นเพราะจากการวิจัย พบว่า ครูอนามัยโรงเรียนส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง ร้อยละ 86.20 ซึ่งทำให้การป้องกันตนเองได้ดี เนื่องจากโรคเอดส์ได้ระบาดเข้ามาสู่ระบบครอบครัวมากขึ้น โดยองค์การอนามัยโลกคาดว่า เมื่อสิ้นปี 2535 จะมีผู้ป่วยโรคเอดส์ ซึ่งเป็นผู้หญิงทั่วโลก 350,000 คน หรือจำนวน 3 เท่าของที่พบครั้งแรกเมื่อ 10 ปีที่แล้ว องค์การอนามัยโลกได้กำหนดกลุ่มเป้าหมาย ในการรณรงค์ป้องกัน คือ กลุ่มสตรี และกำหนดแนวทางในการรณรงค์ว่า "สุขภาพดี ไม่มีเอดส์ สตรีเพศ เป็นแกนนำ" (วัฒนา เต่าทอง, 2534)

เมื่อพิจารณารายข้อในข้อที่ว่า ท่านมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลมากกว่า 1 คน ขึ้นไปนั้นแตกต่างกัน โดยครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติที่ดีกว่าผู้บริหาร อาจเป็นเพราะผู้บริหารส่วนใหญ่เป็นเพศชาย การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลมากกว่า 1 คนขึ้นไป จึงเกิดขึ้นได้มากกว่าครูอนามัยซึ่งส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยที่ ทวีศักดิ์ นพเกษร และคณะ (2534) ได้ศึกษาถึงความชุกของการติดเชื้อโรคเอดส์และพฤติกรรมทางเพศของชายไทยอายุ 21 ปี ในภาคเหนือพบว่า พฤติกรรมทางเพศในชายไทยภาคเหนือ มีลักษณะที่สับสนมากทั้งในเพศสัมพันธ์แบบรักต่างเพศ และรักร่วมเพศซึ่งโดยปกติส่วนใหญ่หญิงที่มีใช้หญิงบริการจะไม่ค่อยมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นนอกจากสามีของตนเอง อีกทั้งขนบธรรมเนียมของหญิงไทยนั้นถ้าผู้ใดมีพฤติกรรมสำล่อนทางเพศจะไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมไทย จึงทำให้ครูอนามัยโรงเรียนมีการปฏิบัติในด้านการป้องกันตนเองดีกว่าผู้บริหาร

3.7 เมื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติ ในการป้องกัน และให้ความช่วยเหลือนักเรียนและชุมชนโดยส่วนรวมระหว่างผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้บริหารมีการปฏิบัติดีกว่าครูอนามัยโรงเรียน โดยเฉพาะในรายข้อที่ว่า ได้ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แก่ชุมชน และการร่วมรณรงค์ต่อต้านโรคเอดส์ เป็นหน้าที่โดยตรงของผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารประถมศึกษาศึกษามีหน้าที่บริหารงานด้านต่างๆ ในโรงเรียนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติแบ่งงานไว้ ซึ่งงานหนึ่งคืองานสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชน ซึ่งทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่าครูอนามัยโรงเรียน

ส่วนการจัดทำสื่อการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ เพื่อประกอบการเรียนการสอนนั้น พบว่า ผู้บริหารมีการปฏิบัติดีกว่าครูอนามัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ โรคเอดส์เป็นเรื่องใหม่ที่กำลังรณรงค์ในสถานศึกษา การจัดทำสื่อการเรียนการสอนนั้น อาจจะยังไม่มี การลงมือปฏิบัติ อาจเป็นเพียงดำเนินการจัดทำงบประมาณ ซึ่งเป็นงานที่ผู้บริหารเป็นผู้ที่จะต้องรับผิดชอบดำเนินการ จึงทำให้ผู้บริหารมีการปฏิบัติในข้อนี้ดีกว่าครูอนามัยโรงเรียน

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏว่าผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับสูง มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ที่ดี และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในเกณฑ์ดี ความรู้ของผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 แต่ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

1. ควรจะได้มีการจัดอบรม สัมมนาผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับโรคเอดส์ ทั่วประเทศ โดยเน้นการอบรมในเรื่อง สาเหตุ และอาการ เป็นสำคัญ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกันควบคุมโรคเอดส์ในโรงเรียนและชุมชนได้อย่างถูกต้องอีกทางหนึ่ง
2. ผู้บริหาร และครูอนามัยโรงเรียน ควรจะได้พัฒนาตนเอง โดยการศึกษาติดตามความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับโรคเอดส์อย่างสม่ำเสมอ เป็นระยะๆ เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจ มีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีขึ้น และจะเป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนแก่นักเรียน
3. ควรจะจัดให้มีการอบรมครูอนามัยโรงเรียน โดยเจ้าหน้าที่สาธารณสุข โดยเน้นการอบรม ในเรื่องทัศนคติดังกล่าว เพื่อที่ครูอนามัยโรงเรียนจะได้มีทัศนคติที่ถูกต้อง
4. ผู้บริหารและครูอนามัยโรงเรียนควรร่วมมือกับชุมชนในการสร้างทัศนคติที่ถูกต้องให้กับชุมชนในหมู่บ้านในเรื่องของการประกอบอาชีพโสเภณี
5. กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการควรเร่งดำเนินการผลิตคู่มือครู จัดทำแผนการสอน และสื่อการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ ในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
6. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ ควรจะได้มีการสนับสนุน โดยการส่งศึกษานิเทศก์ แนะนำ ช่วยเหลือครู ในการสอนเรื่องโรคเอดส์ในระดับประถมศึกษา
7. ควรจะได้มีการประสานงานกับผู้ปกครอง และชุมชนในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นการเผยแพร่และควบคุมป้องกันโรคเอดส์ แก่ชุมชนอีกทางหนึ่ง

8. โรงเรียนควรจะได้ร่วมมือกับสาธารณสุขจัดกิจกรรมเกี่ยวกับสุขภาพโดยใช้โรงเรียนเป็นสถานที่ในการจัดกิจกรรม เพื่อให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมดังกล่าว เป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนและชุมชนอีกทางหนึ่ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรจะได้มีการศึกษาถึงความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติ เกี่ยวกับโรคเอดส์ ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูอนามัยโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการอบรม สัมมนา ให้ความรู้แก่ผู้บริหารและครูอนามัย ได้อย่างถูกต้องและจริงจัง
2. ควรจะได้มีการวิจัยความรู้ และทักษะ เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักเรียนประถมศึกษา ในระดับประถมศึกษาปีที่ 5-6
3. ควรจะได้มีการวิจัยเกี่ยวกับค่านิยมในเรื่องเพศ ในนักเรียนประถมศึกษา โดยให้ครอบคลุมถึงปัญหาโรคเอดส์ เพื่อจะได้ศึกษาถึงค่านิยมในเรื่องเพศ ของนักเรียนประถมศึกษานั้นได้เปลี่ยนแปลงไปมากน้อยเพียงใดในปัจจุบัน
4. ควรจะได้มีการศึกษารูปแบบการเรียนการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับประถมศึกษา เพื่อจะได้นำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. จัดทำหลักสูตรเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับประถมศึกษา เพื่อประโยชน์ในการเรียนการสอน ต่อไป